

Thing til Theatret, atter blev stemt ud. Dette er altsaa Grunden til, at jeg vil stemme imod Forslaget under Nr. 5. Det forekommer mig, at det er saa uberegneligt, hvad der kan ske med Hensyn til Theatret, at det er bedst, at der ikke fra vor Side gjøres Skridt, som kunde bringe den allerede dertil givne Bevilling i Fare.

Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet: Jeg vil blot til, hvad den ærede sidste Taler gjorde opmærksom paa, hvare dette, at det Maal, som han antydede at ville naae, naaer han jo ikke ved at stemme imod mit Forslag under Nr. 5. Det, der i samme er Tale om, er jo kun den Bestemmelse, at der af Communitetet skal betales 20,000 Rd. og af Soro Academi 30,000 Rd. ind i Statskassen, medens det ærede Medlem gif ud fra den Forudsætning, at disse 50,000 Rd. vare voterede til Theatret; men det er en Forudsætning, som jeg ikke troer er rigtig.

Den ærede 6te Landsthingsmand for 1ste Kredts (Moug) lagde mig Examenskommissionerne særdeles paa Hjerte. Jeg skal i den Anledning nøies med at gjentage derom, hvad jeg har udtalt i det andet Thing, nemlig, at nogen principiel Modstander af Examenskommissioner er jeg ikke, men at jeg paa den anden Side heller ikke er nogen stor Beundrer af dem og i Grunden venter mig saare Lidt af dem. Jeg troer, at der er en overordentlig stor Forskiel paa, hvad vi i saa Henseende kunne gjøre, og hvad man kan gjøre i et stort og mægtigt Land som Frankrig. Der kan man etablere Examenskommissioner med stort Held, idet man har en Mængde dygtige og udmærkede Videnskabsmænd til Disposition, som man glæder sig ved, efterat de i lang Tid have fungeret rundt omkring ved forskellige lærde Institutioner, at kunne anvise et vist Dium, hvorunder de, med en forholdsvis høj Løn, kunne arbejde for deres videnskabelige Studiers Fremme, ved Siden af, at de yngre som Examinatorer. Saadanne Mænd medbringe fra den Tid, da de selv vare Lærere, en ganske anden Erfaring, og de vide ganske anderledes, hvorledes man maa stille

Spørgsmaalene, og hvad man kan forlange af de unge Mænd, der skulle prøves, end det vil være Tilfældet med de Mænd, som vi i Almindelighed ville kunne vente at skaffe tilvele i den Retning. Dersom vi skulde have en Examenskommission til f. Ex. at examinere unge Theologer, saa maatte vi jo henvende os til Præster eller ialfald til som Geistlige ansatte Mænd som Examinatorer; det vilde da idetmindste i Almindelighed blive Tilfældet. Disse kunne nu være ypperlige og i deres praktiske Raad udmærket dygtige Mænd, og de kunne tilmed være overmaade dygtige Videnskabsmænd, — og dog ville de i den Situation, hvorom der her er Spørgsmaal, nemlig, naar de skulle anstille en Prøve med Andre, der virkelig har Noget at betyde, kunne befinde sig i stor Forlegenhed. Dette er en af mine Betænkeligheder; jeg har adskillige andre, men det kan være nok med at fremsætte denne for Diebliffet.

At det samme ærede Medlem (Moug) blev der, da han første Gang havde Ordet, gjort opmærksom paa, at han vilde ansee det for meget ønskeligt, om Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet vilde reise sine Bestræbelser hen paa, at de separate Fonde, som stode under hans Styrelse, bleve, saavidt muligt, sammendragne til en stor Underviisningsfond. Jeg veed dog ikke, om det var det ærede Medlems Mening, at det skulde gjælde om dem alle (Moug: Jo!). — I saa Henseende vil jeg svare det ærede Medlem, at, dersom jeg kan det, saa vil jeg gjerne gjøre det; thi jeg har egentlig derom den samme Tanke som han. Det er Noget, som vilde tiltale mig i højeste Grad. Jeg har den allermeest bestemte Følelse af, at en af de Ting, som vort lille Land har lidt af, har været — ja, lad mig sige det lige ud — en mageløs Lyft hos en eller anden lidt fremragende Mand til at skaffe sig en lille Kro, hvor han i Burpurkaaben kunde sidde og regjere en lille Sphære for sig, medens Overbliffet, Tanken om, hvad det Hele forbrede, yderst ofte har manglet og været savnet. Jeg skal derfor villig sige, at jeg vilde holde meget af at kunne samle alle saadanne Fonde under Et. Naar jeg dog ikke siger, at jeg vil gjøre det — forudsat at jeg vedbliver af